

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi eräistä poikkeuksista kuntien valtionosuuslain 3 ja 4 §:n säännöksiin vuosina 1994 ja 1995

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki eräistä poikkeuksista kuntien valtionosuuslain 3 ja 4 §:n säännöksiin vuosina 1994 ja 1995. Kuntien valtionosuuksiin ei tehtäisi kustannustason tarkistuksia vuosina 1994 ja 1995. Kuntien valtionosuuksien markkamääriä tai niiden perusteena olevia keskimääräisiä markkamääriä vuodelle 1993 ei tarkistettaisi vuonna 1994 vuoden 1993 todetun lopullisen kustannuskehityksen perusteella, eikä vuoden 1994 markkamääriä enää tarkistettaisi varainhoitovuoden

1994 aikana eikä sen jälkeen. Varainhoitovuotta 1995 varten ei markkamääriä vahvistettaessa otettaisi huomioon arvioitua varainhoitovuoden kustannustason muutosta eikä vuoden 1995 markkamääriä myöskään tarkisteta varainhoitovuoden aikana tai sen jälkeen.

Esitys liittyy valtion vuoden 1995 talousarvioesitykseen.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä syyskuuta 1994.

PERUSTELUT

1. Nykytila ja ehdotetut muutokset

1.1. Lainsäädäntö

Kuntien valtionosuuslain (688/92) 3 ja 4 §:n mukaan valtionosuuksien markkamääriä tai niiden määrittämisen perusteena olevia keskimääräisiä markkamääriä tulee tarkistaa varainhoitovuoden aikana arvioitun kustannustason muutoksen perusteella ja varainhoitovuoden jälkeen toteutuneen kustannustason muutoksen perusteella. Vahvistettaessa seuraavan varainhoitovuoden markkamääriä tulee ottaa huomioon seuraavalle vuodelle arvioitu kustannustason muutos. Valtionosuuksien tarkistaminen ja vahvistaminen kustannusten muutosten mukaisesti koskee kuntien yleistä valtionosuutta, sosiaali- ja terveydenhuollon sekä opetus- ja kulttuuritoimen tehtäväkohtaisia valtionosuuksia.

perusteena olevien markkamäärien vahvistamisesta ja tarkistamisesta kunkin vuoden syyskuun loppuun mennessä.

1.2. Ehdotetut muutokset

Ehdotus perustuu valtioneuvoston 3 päivänä maaliskuuta 1994 tekemään päätökseen valtion vuoden 1995 talousarvioehdotuksen laatimisesta. Päätöksen mukaan kustannustason muutoksia ei oteta huomioon valtionosuuksissa. Ehdotuksen tavoitteena on säästöjen aikaansaaminen julkisessa taloudessa.

Vuosien 1994 ja 1995 valtionosuudet tai niiden perusteena olevat keskimääräiset markkamäärät ehdotetaan pidettäväksi saman kustannustason mukaisina kuin ne olivat vahvistettaessa niitä varainhoitovuodelle 1994. Vuosien 1994 ja 1995 valtionosuuksia ei tarkistettaisi kustannustason muutosten vuoksi vuosien 1994 ja 1995 aikana eikä niiden jälkeen. Vuo-

den 1993 valtionosuuksia ei tarkistettaisi kustannustason muutoksen perusteella varainhoitovuoden jälkeen.

Ehdotetut muutokset vaikuttaisivat kuntien yleisen valtionosuuden, tehtäväkohtaisten sosiaali- ja terveydenhuollon sekä opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuksien määrään.

Eräistä opetus- ja kulttuuritoimen vuoden 1994 rahoitusta koskevista järjestelyistä annetun lain 2 §:n mukaan opetus- ja kulttuuritoimen vuoden 1994 yksikköhintoja tarkistettaisiin varainhoitovuoden aikana ja sen jälkeen. Tämän estämiseksi säädettäisiin ehdotetussa laissa opetus- ja kulttuuritoimen yksikköhintojen tarkistamatta jättämisestä.

2. Esityksen vaikutukset

Vuoden 1994 syksyllä kuntien valtionosuuksien markkamääriä ja niiden määräämisen perusteena olevia keskimääräisiä markkamääriä jouduttaisiin korottamaan 0,7 prosenttia vuoden 1993 toteutuneen ja vuodelle 1994 arvioidun kustannustason muutoksen takia. Ehdotuksen johdosta kuntien valtionosuuksiin ei tehtäisi noin 270 miljoonan markan korotusta vuonna 1994. Vuonna 1995 kustannustason arvioidaan nousevan 3 prosenttia mikä puolestaan lisäisi kuntien valtionosuuksia noin 1 100

miljoonaa markkaa. Kuntien valtionosuuksiin ei tehtäisi ehdotetun lain vuoksi vuonna 1995 noin 1 400 miljoonan markan korotusta. Ehdotetun lain lopulliset vaikutukset kuntien valtionosuuksiin riippuvat vuosien 1994 ja 1995 todellisesta kustannuskehityksestä.

3. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu virkatyönä sisäasiainministeriössä.

Esityksestä on neuvoteltu Suomen Kuntaliiton kanssa.

4. Voimaantulo

Ehdotettu laki liittyy valtion vuoden 1995 talousarvioon. Ehdotetun lain mukaan valtionosuuksiin ei tehtäisi kuntien valtionosuuslain 4 §:ssä mainittua vuosien 1993 ja 1994 kustannustason muutoksen mukaista tarkistusta. Tarkistukset olisi voimassa olevien säännösten mukaan tehtävä syyskuussa 1994. Tämän vuoksi ehdotetaan, että laki tulisi voimaan 1 päivänä syyskuuta 1994.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

eräistä poikkeuksista kuntien valtionosuuslain 3 ja 4 §:n säännöksiin vuosina 1994 ja 1995

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Poiketen siitä, mitä kuntien valtionosuuslain (688/92) 3 ja 4 §:ssä on säädetty, vuoden 1993 valtionosuuksien markkamääriä tai niiden määrittämisen perusteena olevia keskimääräisiä markkamääriä ei tarkisteta toteutuneiden kustannustason muutosten mukaisesti varainhoitovuoden jälkeen, vuosien 1994 ja 1995 valtionosuuksien tai niiden määrittämisen perusteena olevia keskimääräisiä markkamääriä ei tarkisteta kustannustason muutosten perusteella varainhoitovuoden aikana eikä sen jälkeen, eikä vahvistettaessa valtionosuuksien tai niiden pe-

rusteena olevia keskimääräisiä markkamääriä varainhoitovuotta 1995 varten oteta huomioon kustannustason arvioituja muutoksia varainhoitovuonna.

Milloin muussa laissa säädetään noudatettavaksi mitä kuntien valtionosuuslain 3 ja 4 §:ssä säädetään, sovelletaan vastaavasti mitä 1 momentissa säädetään.

2 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 1994.

Helsingissä 10 päivänä kesäkuuta 1994

Tasavallan Presidentti
MARTTI AHTISAARI

Sisäasiainministeri *Mauri Pekkarinen*

